

УДК 339.13:914/919

DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-6-32>**Слащева А.В.***кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та бізнесу
Донецького національного університету
економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського***Попова С.Ю.***кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри технологій в ресторанному господарстві,
готельно-ресторанної справи та підприємництва
Донецького національного університету
економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського***Романуха О.М.***кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та бізнесу
Донецького національного університету
економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського***Slashcheva Alina***Candidate of Sciences (Technique), Associate Professor,
Associate Professor of the Department of economy and business,
Donetsk national university of economics and trade
named after Mykhailo Tugan-Baranovsky***Popova Svitlana***Candidate of Sciences (Technique), Associate Professor,
Associate Professor of the Department of technology in restaurant
management, hotel and restaurant business and entrepreneurship,
Donetsk national university of economics and trade
named after Mykhailo Tugan-Baranovsky***Romanukha Oleksandr***Candidate of Sciences (History), Associate Professor,
Associate Professor of the Department of economy and business,
Donetsk national university of economics and trade
named after Mykhailo Tugan-Baranovsky*

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕТНОГАСТРОНОМІЧНОГО НАПРЯМУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ МІСТА МАРІУПОЛЯ

STATE AND PROSPECTS OF ETHNO-GASTRONOMIC DEVELOPMENT IN THE HOSPITALITY INDUSTRY OF MARIUPOL

АНОТАЦІЯ

Визначено, що Україна як багатонаціональна країна має великий потенціал для розвитку індустрії гостинності завдяки наявності етнічних та гастрономічних ресурсів, як безпосередньо українських, так і національних меншин. Етнокультурний та гастрономічний напрями індустрії гостинності мають велике значення для розвитку регіонів і надання допомоги у збереженні культурної спадщини. Досліджено соціокультурні передумови для формування етно- та гастротуризму у Приазовському регіоні та доведено, що Маріуполь як провідний центр розвитку елінізму в Україні та місцева грецька громада докладають багато зусиль для збереження самоідентичності грецької діаспори зі своєю історією і культурою як частини українського народу. Використання SWOT-аналізу дало змогу оцінити сучасний стан етнічних та гастрономічних напрямів індустрії гостинності м. Маріуполя та Приазов'я. Визначено, що найсильнішими боками Приазовського регіону щодо розвитку етнічного та гастрономічного напрямів індустрії гостинності є самобутня грецька культура та багата природно-ресурсна база, високий потенціал м. Маріуполя та достатня забезпеченість міста кваліфікованими кадрами у сферах туризму та готельно-ресторанної справи. Визначено можливості,

оцінено перспективи розвитку та розроблено рекомендації щодо подальшого розвитку індустрії гостинності у м. Маріуполі.

Ключові слова: індустрія гостинності, етнотуризм, гастротуризм, SWOT-аналіз.

АННОТАЦІЯ

Украина как многонациональная страна имеет большой потенциал для развития индустрии гостеприимства благодаря наличию этнических и гастрономических ресурсов, как непосредственно украинских, так и национальных меньшинств. Этнокультурное и гастрономическое направления индустрии гостеприимства имеют большое значение для развития регионов и оказания помощи в сохранении культурного наследия. Исследованы социокультурные предпосылки для формирования этно- и гастротуризма в Приазовском регионе и доказано, что Мариуполь как ведущий центр развития эллинизма в Украине и местная греческая община прилагают много усилий для сохранения самоидентичности греческой диаспоры со своей историей и культурой как части украинского народа. Использование SWOT-анализа позволило оценить современное состояние этнических и гастрономических направлений индустрии

гостеприимства г. Мариуполя и Приазовья. Определено, что самыми сильными сторонами Приазовского региона по развитию этнического и гастрономического направления индустрии гостеприимства являются самобытная греческая культура и богатая природно-ресурсная база, высокий потенциал г. Мариуполя и достаточная обеспеченность города квалифицированными кадрами в сферах туризма и гостинично-ресторанного дела. Определены возможности, оценены перспективы развития и разработаны рекомендации по дальнейшему развитию индустрии гостеприимства в г. Мариуполе

Ключевые слова: индустрия гостеприимства, этнотуризм, гастротуризм, SWOT-анализ.

ANNOTATION

It is determined that Ukraine, as a multinational country, has great potential for the development of the hospitality industry due to the availability of ethnic and gastronomic resources, both directly Ukrainian and national minorities. Ethnic and gastronomic areas of the hospitality industry are of great importance for the development of regions and assistance in preserving cultural heritage. Socio-cultural preconditions for the formation of ethno- and gastrotourism in the Azov region are studied and it is proved that Mariupol as a leading center of Hellenism in Ukraine and the local Greek community make many efforts to preserve the identity of the Greek diaspora with its history and culture as part of the Ukrainian people. The use of SWOT-analysis allowed to assess the current state of ethnic and gastronomic areas of the hospitality industry in Mariupol and Azov. It is determined that the strongest aspects of the Azov region in terms of ethnic and gastronomic development of the hospitality industry are the original Greek culture and rich natural resource base, high potential of Mariupol and sufficient provision of qualified personnel in tourism and hotel and restaurant business. The weakest point is the lack of sufficient transport (closed airport, a small number of trains), the remoteness of many regions of Ukraine from the Azov Sea and the seasonality of recreation. The biggest threats are the proximity of the line of demarcation with the separate districts of Donetsk and Luhansk regions and the possibility of continuing or freezing the military conflict, heavy man-made load due to metallurgical plants and their infrastructure and reducing the population, especially the working population. Opportunities are identified, development prospects are assessed and recommendations for further development of the hospitality industry in Mariupol are developed: to create a holistic brand of the Azov region through the development of new thematic tours based on ethnic, historical, geographical and landscape resources of the region, to develop the overall infrastructure of the region; to attract investments and form on the basis of Mariupol and Greek settlements of Mariupol district of Donetsk region a single system of tourist and recreational areas, which have the opportunity to provide a full range of ethnocultural services for tourists (including accommodation, food, cultural services, transport services, entertainment, excursion service, reference and information support); to create new innovative tourist offers of various ethno-thematic nature (covering such elements as accommodation, transport, guide services, translator, as well as sightseeing, museum visits, workshops, festivals, etc.); to intensify the holding of cultural actions and events and popularization of Greek culture as a base of ethnocultural tourism in order to increase the occupancy of hotels and improve tourist activity in the off-season.

Key words: hospitality industry, ethnic tourism, gastrotourism, SWOT-analysis.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Україна має потужну основу для розвитку етнічних та гастрономічних напрямів індустрії гостинності завдяки своїм самобутнім традиціям, неповторній українській кухні та кулінарній спадщині національних меншин, гостинності українців та наявності етнотуристичних та гастрономічних ресурсів [1, с. 83]. Етнічний туризм у багатьох

країнах використовується для підтримки економічного та культурного розвитку регіонів і надання допомоги у збереженні культурної спадщини [2, с. 63]. Етнотуризм також сприяє вирішенню соціально-економічних проблем регіонів, створює сприятливе макросередовище, що проявляється у розширенні зайнятості населення у сфері обслуговування, формуванні додаткового заробітку, стимулюванні розвитку інфраструктури (транспортних комунікацій, зв'язку, мережі торгівлі, готелів, закладів харчування, відпочинково-розважальних комплексів) [3, с. 88, 172].

Сьогодні етнічний та гастрономічний напрями індустрії гостинності в Україні розвиваються переважно в районах Чорноморського узбережжя, Карпатах та Києві [4, с. 101]. Однак є регіони, де існують великі потенційні можливості розвитку внутрішнього і в'їзного туризму та відповідної інфраструктури, але вони не розкриті і тому гідно не оцінені [5, с. 130]. Такий потенціал має Донецька область зі справжньою перлиною – Азовським узбережжям, де можна розвивати туризм із сімейним відпочинком та оздоровленням, радіальними туристичними екскурсіями, морськими круїзами і прогулянками, організувати як романтичні, весільні, фото- та гастротури, так і індустріальні, геологічні, екстремальні тури, а також розвивати етно- та гастротуризм.

У кризових реаліях сьогодення (синергетичного ефекту воєнних, політичних, економічних, демографічно-міграційних, психоемоційних потрясінь) індустрія гостинності України віднедавна стала на шлях відродження [6, с. 39]. Якраз саме тепер масові етногастрономічні культурні та фестивальні заходи, що збирають тисячі відвідувачів із різних, почасти зрусифікованих і розчарованих у державотворчому процесі регіонів України, є тим цементом, що консолідує сучасних українців від Ужгорода до Маріуполя, збудує серця небайдужих українців, а отже, спонукає їх змінювати Україну на краще.

Маріуполь отримав визнання в Україні та за кордоном як провідний центр розвитку елінізму в Україні та розвитку україно-грецьких відносин у цілому [7, с. 126], тому дослідження грецького етнічного та гастрономічного трендів гостинності, спрямовані на збереження самоідентичності грецької діаспори зі своєю історією і культурою як частини українського народу, є актуальними в контексті розвитку індустрії гостинності та туризму в м. Маріуполі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори. Проблема становлення та розвитку етнокультурного та гастрономічного туризму в Україні присвячено публікації С. Макарчука, Ю. Карпенка, О. Ільїної, В. Рожнової, О. Дутчак, М. Орлової та інших науковців. Етнографічні ресурси України як туристичні бренди проаналізовано у статтях М. Буйної, О. Гушак, К. Парійчук, О. Надич

та ін. Теоретичні основи та методологічні підходи до етнокультурного та етнофестивального туризму узагальнено та систематизовано В. Петранівським та А. Лисик.

Етно- та гастротуризм у багатьох країнах використовується для надання допомоги у збереженні культурної спадщини, а також підтримки економічного та культурного розвитку регіонів [8, с. 130]. Ці види туризму, який дає змогу подорожувати своєю країною, поєднуючи відпочинок із глибоким пізнанням культури і традицій, цікаві як місцевим мешканцям, так і іноземцям, які бажають вивчити національні традиції українського народу та національних меншин [9, с. 188].

Місто Маріуполь та Приазовський регіон – це не лише морське узбережжя, а й місцевість із відомим історичним минулим, це також країна жінок-воїнниць «амазонок» та Лукомор'я з відомого твору О.С. Пушкіна. Сучасне українське Приазов'я – це історичні місця із заповідниками, музеями, багатонаціональним населенням, що зберегло свої етнічні та культурні традиції, багату історико-культурну спадщину з історичним скіфським минулим, місцями історичних битв половецьких військ із татарами і монголами. Приазов'я – це дуже багатонаціональний регіон. Окрім українців, росіян, євреїв, тут проживають цілі поселення греків, які дбайливо зберегли свої споконвічні звичаї, національну культуру та кулінарні традиції, що можна запропонувати туристам у вигляді етно-гастротуристів [10, с. 123; 11, с. 66].

Греки Приазов'я (грец. Έλληνες της Αζοφικής), до речі, третя за чисельністю етнічна група Донецької області і найбільша громада, компактно проживають на території всього пострадянського простору. Греки Приазов'я (так звані «маріупольські греки») є найбільшою етнічною групою з грецькою самоідентифікацією на території України. За офіційними даними перепису населення 2001 р., грецька діаспора налічує 91,5 тис греків, із них 77,5 тис живуть на території Донецької області у Приазов'ї. Сьогоднішній Маріуполь багатий своєю етнічною палітрою і в ній гідне місце належить грецькій діаспорі.

Уся багатогранна діяльність маріупольських греків Приазов'я – це своєрідна нитка між нинішнім грецьким поколінням і древніми предками, носіями класичної цивілізації як єдиної частини загальнонаціональної культури. Відродженню мови, культури, традицій грецького народу сприяють створені в останні роки національно-культурні товариства греків: Федерація грецьких товариств України, Спілка греків України, Маріупольське міське товариство греків. Навіть якщо в Києві знаходиться консульській відділ Посольства Греції в Україні, то Генеральне консульство Греції знаходиться саме в Маріуполі. У місті щорічно відзначають День незалежності Греції, працюють чотири опорних школи з вивченням новогрецької мови. У Ма-

ріупольському державному університеті вивчають новогрецьку та румейську мови.

У грецьких селах є багато національних творчих колективів, проводяться традиційні фестивалі, наприклад, фестиваль імені відомої грецької співачки Тамари Каці і «Мега Йорт» («Велике свято»), а також «Охі» («Ні») – день боротьби з фашизмом та День незалежності Греції, на які в Приазов'я з'їжджаються греки з усієї України. Неодноразово відзначалися в Україні і Дні грецької культури.

Незважаючи на багатонаціональність Приазовського краю, грекам удалося зберегти свої культуру і самобутність, одним із матеріальних елементів яких є традиційна кухня. Національна кухня приазовських греків успадкувала риси різних цивілізацій і невіддільна від історії народів Балкан, Малої Азії, Криму і Приазов'я [12, с. 69]. Такі страви, як тельтель алва, хат мер, хашіхья, можна спробувати лише в Приазов'ї, а знамениті грецькі чебуреки (чир-чир) вважаються візитівкою цієї кухні. Така самобутня кухня могла б із легкістю стати кулінарним трендом [13, с. 20] та формувати етнотуристичну привабливість Маріуполя. Проте в Приазов'ї та Донецькому регіоні майже не проводяться кулінарні фестивалі і майже зовсім відсутній гастротуризм.

Розуміючи це, влада Маріуполя організувала фінансування програми «Громадський бюджет», у рамках якої у 2020 р. буде реалізована низка міні-проектів, таких як «Фестиваль вина та сиру» та «Дні грецької кухні», які мають стати початком формування в регіоні передумов для розвитку етнічного та гастрономічного видів туризму. Отже, у Приазовському регіоні існують унікальні географічні, природно-кліматичні, історико-культурні та національно-етнографічні та гастрономічні ресурси для розвитку етнокультурного та гастрономічного туризму.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. В умовах становлення ринкових відносин потрібна корінна перебудова господарської діяльності у районі Приазов'я. Слід не лише розширити сферу рекреаційної діяльності, а й по-новому підійти до перспективи її функціонування у цьому регіоні. Необхідне створення сприятливих умов для підвищення ефективності туристичного потенціалу Приазовського регіону. Туристичний бізнес може і повинен стати у Приазов'ї вигідним видом вкладення капіталу, що дає прямий економічний ефект. Незважаючи на те що останні п'ять років Маріуполь з індустріального та туристичного центру перетворився на форпост України, Маріупольська міська влада під час складання проекту «Маріуполь: стратегія розвитку – 2021» пріоритетними напрямками визнала розвиток культури, туризму та індустрії гостинності в місті. Тому дослідження стану та визначення перспектив розвитку гастрономічного та етнічного напрямів індустрії гостинності у м. Маріуполі та

Приазов'ї мають певну актуальність у руслі вирішення проблеми розвитку туристичної галузі регіону.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті – дослідження стану та перспектив розвитку етногастрономічного напрямку індустрії гостинності міста Маріуполя та Приазовського регіону Донецької області.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Оцінка існуючих конкурентних переваг виступає важливим аналітично-інформаційним підґрунтям для формування й реалізації успішної стратегічної діяльності на базі сучасного маркетингового інструментарію. Для аналізу переваг і недоліків діяльності різних регіонів та країн у всьому світі використовують метод SWOT-аналізу. SWOT – це аббревіатура: *Strengths* – сильні сторони, *Weaknesses* – слабкі сторони, *Opportunities* – сприятливі можливості, *Threats* – загрози.

SWOT-аналіз як метод проведення аналітичних досліджень стану об'єкта широко використовується в практиці стратегічного планування і має низку переваг, які впливають з алгоритму його проведення. Цей універсальний ме-

тод особливо ефективний під час аналізу переваг і недоліків туристичного ринку, допомагає з'ясувати обставини, за яких розвивається туристичний ринок, збалансувати вплив внутрішніх переваг і недоліків із впливом сприятливих можливостей і загроз [14, с. 44]. Такий аналіз допомагає визначити не лише можливості регіону, а й усі доступні переваги над конкурентами.

Попарне порівняння усіх сильних та слабких сторін, можливостей та загроз ринку індустрії гостинності м. Маріуполя та Приазов'я надано в табл. 2.

Найсильнішими сторонами Приазовського регіону щодо розвитку етнічного та гастрономічного напрямів індустрії гостинності є самотутня грецька культура та багата природно-ресурсна база і з невеликим відривом – високий потенціал м. Маріуполя та достатня забезпеченість міста кваліфікованими кадрами у сферах туризму та готельно-ресторанної справи.

Найслабшою стороною для розвитку в регіоні етнотуризму та туристичної галузі у цілому є відсутність достатнього транспортного забезпечення (закритий аеропорт, невелика кількість потягів), на другому місці – віддаленість багатьох регіонів України від Приазов'я

Таблиця 1

Критерії проведення SWOT-аналізу стану і перспектив розвитку індустрії гостинності в м. Маріуполі та Приазов'ї

Сильні сторони (Strengths)	Можливості (Opportunities)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Багату історію, самотутню культуру та аутентичну кухню приазовських греків можна позиціонувати як своєрідний бренд Приазов'я 2. Багата природно-ресурсна база (Азовське море, піщані пляжі, заповідники) 3. Високий потенціал м. Маріуполя як сучасного культурного, економічного, освітнього центру Приазовського регіону 4. Багато фестивалів (грецької культури «Мега Йорт», театральний StartUp GogolFest, музичний у форматі open-air на пляжі MRPL City Fest, класичної музики Mariupol Classic) 5. Порівняно недорогий відпочинок 6. Активна діяльність у Донецькій області проєктів міжнародної фінансової допомоги, які підтримують об'єднані громади та бізнес 7. Ефективне та прозоре функціонування міської влади м. Маріуполя 8. Достатня забезпеченість міста кваліфікованими кадрами у сферах туризму та готельно-ресторанної справи, а також навчальними закладами відповідного профілю (2 ліцеї, 1 коледж, 4 вищих навчальних заклади) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Перезавантаження туристичної галузі в Приазов'ї (в рамках Меморандуму про співпрацю з Проєктом USAID «Економічна підтримка Східної України») 2. Розвиток готельної інфраструктури та ресторанної галузі в Приазовському регіоні 3. Поліпшення екологічної ситуації (чистоти повітря, морської води, узбережжя) 4. Створення іміджу регіону як стабільного та безпечного 5. Залучення інвестицій для розвитку інфраструктури міста 6. Зростання місцевого патріотизму, самоідентичності та суспільної мотивації 7. Розроблення нових видів турів (етнокультурних із відвідуванням етнографічних об'єктів, етнофестивальних, культурних, майстерень народних умільців, кулінарних майстер-класів, гастротурів, оздоровчих турів із пелоїдотерапією)
Слабкі сторони (Weaknesses)	Загрози (Threats)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Відсутність сформованого цілісного бренду Приазов'я 2. Слабка інфраструктура поза межами Маріуполя 3. Сезонність відпочинку 4. Відсутність авіасполучення, недостатнє залізничне забезпечення 5. Віддаленість багатьох регіонів України від Приазов'я, неналежна якість дорожнього покриття між населеними пунктами 6. Негативне відношення великої кількості українців до внутрішнього туризму 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Близькість лінії розмежування з ОРДЛО 2. Нестабільна політична ситуація в Україні 3. Техногенне навантаження за рахунок металургійних комбінатів та їхніх інфраструктурних об'єктів 4. Подальше будівництво в рекреаційних та охоронних зонах міста 5. Зменшення чисельності населення (внаслідок негативних соціально-політичних, економічних та екологічних чинників), відтік працездатного населення 6. Продовження або замороження військового конфлікту на Сході України

Таблиця 2

Попарне порівняння критеріїв SWOT-аналізу

		Сильні сторони								Слабкі сторони						Сума
		1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	
Можливості	1	5	5	5	5	5	0	0	0	-5	0	0	-1	0	0	19
	2	3	3	3	1	0	5	4	0	0	-2	-3	-5	0	0	9
	3	0	0	1	0	0	0	5	0	0	0	0	-3	0	0	3
	4	4	4	5	0	0	0	5	0	-1	-2	-1	-1	0	0	13
	5	5	5	5	5	5	0	5	2	0	-1	-1	-3	-1	0	31
	6	1	0	0	0	0	5	0	1	-1	-5	-2	0	-5	-4	-10
	7	5	5	5	5	2	3	4	0	0	0	-3	-1	0	0	25
Загрози	1	0	-2	0	0	0	0	-2	0	-1	0	0	-5	-5	0	-15
	2	0	1	-2	0	-1	0	-4	0	0	0	-1	-3	-2	0	-12
	3	0	-2	0	0	0	-3	0	0	0	0	0	-5	-3	0	-13
	4	0	0	0	0	0	0	3	-1	0	0	0	-4	-2	-5	-9
	5	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-3	-5	-4	0	0	-13
	6	1	1	1	1	1	2	0	1	-4	-4	-5	-5	-5	0	-15
Сума		24	20	23	17	12	12	20	3	-13	-17	-21	-37	-23	-9	

(за неналежної якості дорожнього покриття між дрібними населеними пунктами), а на третьому – сезонність відпочинку (тобто середньостатистичний турист приїжджає на короткий термін та залишає мінімум коштів).

Серед основних *можливостей* можна виокремити перезавантаження туристичної галузі в м. Маріуполі; залучення інвестицій для розвитку інфраструктури міста – на другому місці, розроблення нових видів турів – на третьому.

Найбільшими *загрозами* є близькість лінії розмежування з окремими районами Донецької і Луганської областей (ОРДЛО) та можливість продовження або замороження військового конфлікту, а також із відривом у два бали виокремилися такі загрози, як велике техногенне навантаження за рахунок металургійних комбінатів та їхніх інфраструктурних об'єктів і зменшення чисельності населення, особливо працездатного.

Таким чином, проведений SWOT-аналіз дає змогу визначити перспективи та розробити низку рекомендацій щодо розвитку етнічного та гастрономічного напрямів індустрії гостинності в м. Маріуполі та Приазов'ї у цілому. Отже, для того щоб індустрія гостинності, у тому числі етнічний та гастрономічний напрями, у Приазовському регіоні розвивався, необхідно:

- створити цілісний бренд Приазов'я та окремі «туристичні магніти» шляхом розроблення нових тематичних турів на основі етнічних, гастрономічних, історичних, географічних та ландшафтних багатств регіону, розвивати загальну інфраструктуру регіону;

- проводити залучення інвестицій та формування на базі м. Маріуполя та грецьких поселень Маріупольського району Донецької області єдиної системи туристично-рекреаційних зон, у яких є можливість надавати повний комплекс етнокультурних та гастрономічних послуг для туристів (включаючи проживання, харчування, культурно-побутове обслуговування, транспортне

обслуговування, розваги, екскурсійне обслуговування, довідково-інформаційне забезпечення);

- провести створення нових інноваційних туристичних пропозицій різнопланового етнотематичного характеру (з охопленням таких елементів, як розміщення, транспорт, послуги гіда, перекладача, а також з оглядом визначних пам'яток, відвідин музеїв, гастрономічних майстер-класів, кулінарних фестивалів тощо);

- активізувати проведення культурних акцій і заходів та популяризації грецької культури як бази етнокультурного туризму для підвищення заповнюваності закладів готельно-ресторанного господарства і поліпшення туристичної активності у несезонний період.

Використання розроблених рекомендацій сприятиме розвитку як туристичної галузі м. Маріуполя та Приазовського регіону в цілому, так і етногастрономічного напрямку індустрії гостинності зокрема.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Визначено, що Україна як багатонаціональна країна має великий потенціал для розвитку індустрії гостинності завдяки наявності етнічних та гастрономічних ресурсів, як загальноукраїнських, так і національних меншин. Етнічний та гастрономічний напрями індустрії гостинності мають велике значення для розвитку регіонів і надання допомоги у збереженні культурної спадщини. Досліджено соціокультурні передумови для формування етногастрономізму у Приазовському регіоні та доведено, що Маріуполь як провідний центр розвитку елінізму в Україні та місцева грецька громада докладають багато зусиль для збереження самоідентичності грецької діаспори зі своєю історією і культурою як частини українського народу. Використання SWOT-аналізу дало змогу оцінити сучасний стан етнічних та гастрономічних напрямів індустрії гостинності м. Маріуполя та Приазов'я, визначити їхні перспективи та розробити низку рекомендацій щодо його подальшого розвитку.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Петрик Н.А., Олексійчук Т.В. Етнічний туризм: зміст, особливості та форми. *Наукові записки Вінницького педуніверситету. Серія «Географія»*. 2010. Вип. 20. С. 82–88.
2. Мелько Л.Ф. Етнографічний туризм як складова культурно-пізнавального туризму. *Туризм у контексті сучасного виміру*. 2013. Вип. 1. С. 61–65.
3. Нездоймінов С.Г. Туризм як фактор регіонального розвитку: методологічний аспект та практичний досвід: монографія. Одеса: Астропринт, 2009. 304 с.
4. Кобаль Б. Історія розвитку етнографічного туризму в Україні. *Східноєвропейський історичний вісник*. 2017. Вип. 2. С. 98–102.
5. Mishechkin G.V., Golubnichaya S.N. Sanatorium and resort activity in North-Eastern Azov region. *Service and Tourism: Current Challenges*. 2018. № 12(2). P. 129–139. DOI: 10.24411/1995-0411-2018-10211
6. Домінська О.Я., Батьковець Н.О. Сучасний стан та інноваційні процеси розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету*. 2017. Вип. 52. С. 39–41.
7. Слющинський Б.В. Етнокультура спільноти Приазов'я: культурна інтеграція чи мультикультуралізм? *Вісник Маріупольського державного університету. Серія «Філософія, культурологія, соціологія»*. 2012. Вип. 3. С. 122–129.
8. Гайворонська І.В. Сучасні тенденції та нові тренди розвитку туризму. *Причорноморські економічні студії*. 2019. № 37. С. 126–132.
9. Ільїна О.В., Бояр Л.П., Ткачук Т.В. Туристичний бренд як інструмент іміджу і туристичних можливостей України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017. Вип. 7. С. 185–191.
10. Омельницька В.О. Сучасний стан ринку послуг гастрономічного туризму України. *Економічні студії*. 2018. № 2(20). С. 121–125.
11. Посохов І.С. Фестивальна діяльність в контексті розвитку подієвого туризму України: стан, проблеми, перспективи. *Географія та туризм*. 2017. Вип. 38. С. 58–71.
12. Золотарева Е.Н. Функції пиши в ритуалах переходу в традиційній грецькій культурі. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія «Філософія, культурологія, соціологія»*. 2015. Вип. 9. С. 65–70.
13. Вітер О.М., Килин О.В., Стручок Н.М. Розвиток туристичного та готельного бізнесу в умовах глобалізації. *Причорноморські економічні студії*. 2020. № 49. С. 16–21. URL: <http://doi.org/10/32843/bses.49-2>
14. Фролова В.Ю. SWOT-аналіз конкурентоспроможності туристичного ринку України. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2015. № 1(29). С. 42–46.

REFERENCES:

1. Petrik N.A., Oleksiychuk T.V. (2016) Ethnic tourism: content, features and forms. *Vinnitsia Pedagogical University scientific notes. Series: Geography*, vol. 20, pp. 82–88.
2. Melko L.F. (2013) Etnografichnyi turizm yak skladova kulturno-piznavalnogo turizmu [Ethnographic tourism as a component of cultural and cognitive tourism]. *Turizm u konteksti suchasnogo vimiru*, vol. 1, pp. 61–65.
3. Nezdoyminov S.G. (2019) *Tourism as a factor of regional development: methodological aspect and practical experience*. Odesa: Astraprint, 304 p.
4. Kobal B. (2017) History of ethnographic tourism development in Ukraine. *East European Historical Bulletin*, vol. 2, pp. 98–102.
5. Mishechkin G.V., Golubnichaya S.N. (2018) Sanatorium and resort activity in North-Eastern Azov region. *Service and Tourism: Current Challenges*, vol. 12, no. 2, pp. 129–139. doi: 10.24411/1995-0411-2018-10211
6. Dominska O.Ya., Batkovets N.O. (2017) Suchasniy stan ta innovatsiyni protsesi rozvritku gotelno-restorannogo biznesu v Ukrayini [The current state and innovative processes of development of hotel and restaurant business in Ukraine]. *Bulletin of Lviv Trade and Economic University*, vol. 52, pp. 39–41.
7. Slyushchinsky B.V. (2018) The Azov community's ethno-culture: cultural integration or multiculturalism? *Bulletin of Mariupol State University. Series: Philosophy, Cultural Studies, Sociology*, vol. 3, pp. 122–129.
8. Gayvoronska I.V. (2019) Suchasni tendentsiyi ta novyi trenidi rozvritku turizmu [Current trends and new trends in tourism development]. *Prichornomorski ekonomichni studiyi*, vol. 37, pp. 126–132.
9. Illina O.V., Boyar L.P., Tkachuk T.V. (2017) Tourism brand as a tool of image and tourist opportunities of Ukraine. *Scientific Bulletin of Kherson State University*, vol. 7, pp. 185–191.
10. Omelnitska V.O. (2018) The current state of the gastronomic tourism services market in Ukraine. *Economic studio*, vol. 2, no. 20, pp. 121–125.
11. Posokhov I.S. (2017) Festival activities in the context of the development of event tourism in Ukraine: state, problems, prospects. *Geography and Tourism*, vol. 38, pp. 58–71.
12. Zolotariova O.N. (2015) Food functions in transition rituals in traditional Greek culture. *Bulletin of Mariupol State University. Series: Philosophy, Cultural Studies, Sociology*, vol. 9, pp. 65–70.
13. Viter O.M., Kilin O.V., Struchok N.M. (2020). Rozvitok turistichnogo ta gotelnogo biznesu v umovah globalizatsiyi [Development of tourism and hotel business in the context of globalization]. *Prichornomorski ekonomichni studiyi*, vol. 49, pp. 16–21. doi: <http://doi.org/10/32843/bses.49-2>
14. Frolova V.Yu. (2015) SWOT-analysis of competitiveness of the tourist market of Ukraine [SWOT-analys konkurentospromozhnosti turistichnogo rinku Ukrayini]. *Bulletin of Berdyansk University of Management and Business*, vol. 1, no. 29, pp. 42–46.